

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scripturae. De Ecclesia Catholica, Et Eius Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

ais Episcopos, qui non praeſtant, quae ad miniſterium epiſcopatus pertinent, non eſſe in ſucceſſione epiſcoporum numerandos. Quod tu, quia nullum locum ſcripturae reperire potuiſti, nec vnquam poteris, quo dogma tuum hereticum probares, quod Paulus ad Timotheum de laborioſo negotio, & opere epiſcopatus gerendi ſcripſit, ridicule, & inſipienter ad praeclara opera virtutum ſcilicet, retuliſti, quaſi in quo illa non ſint, nec epiſcopus ſit, quamuis malus. Non diſputo tecum, (qui contra ſententiam Domini ad tuam perditionem epiſcopos indicas) quales ſint Episcopos: in oculis enim omnium quamplurimi, vt dignum Deo eſt, licet neget, & noliſ, laudate, & honeſte viuunt, & ſicut Apoſtolus ad Tim. ſcripſit, exemplum ſunt fidelium in verbo, in conuerſatione, in charitate, in fide, in caſtitate. Et niſi inuidioſum eſſet, dum viuunt, & illis ipsis moleſtum, & graue, multos tales hic nominare poſſem, & quidem non longe ab vrbe Roma, ſed parco: cauſam dixi, explora tu, & ſi non ita reperiſ, arguas me mendacij.

CAPVT II.

Eniamus iam ad locum Eſaie, et praeſmiſis, quae ad argumentationem meam contra te ex loco Eſaie non pertinent, Primus, inquit, Eſaias loquitur de ipſius doctrinae ſucceſſione, vt expreſſe dicit, Verba, inquit, mea, &c Deinde, ſi quis pertinacius contendat, ſermonem Eſaie poſſe etiam accommodari ad miniſterialem ſucceſſionem propter haec verba, quae poſui in ore tuo, certe effugere non poterit, quin fateatur eiſmodi ſucceſſionem eſſe verorum eccleſiae paſtorum ſucceſſionem, quandoquidem nominatim ſpiritus Dei coniungitur cum ipſius verbo; ſic enim Eſaias, & ſpiritus meus, qui ſuper te eſt, non diſcedet ab ore tuo, & ab ore ſeminis tui: quae vel vna ratio excluderet pontificiam ſucceſſionem, cum ab Episcoporum eccleſiae Romanae ſucceſſione, & ſpiritus Dei, & eius verbum iam pridem diſceſſerit. Interrogate Confeſſionista Antonium patronum cauſae vſtrae, vt intelligatis, vtrum cauſam vſtram prodat, an defendat. Interrogate inquam, quomodo probet, quod iam pridem ſpiritus Dei, et eius verbum ab eccleſia pontificia diſceſſit? aut ſi vos non vultis interrogare, ne nihil reſpondendo erubeſcat; interrogabo ego: quae eccleſia Catholicorum non communicant cum eccleſia Romana? ſi enim ſpiritus Dei, & eius verbum ab ea iam pridem diſceſſit, cum eccleſia Catholica per vniuerſum mundum diſfuſa ſit ſecundum promiſſiones patribus factas, & iam impletas, neceſſe eſt, vt eccleſia Romana per cunctas orbis eccleſias iam pridem anathematizetur, & omnes aliae eccleſiae communionem cum ea non habeant. Quod ſi hoc demonſtrare non poteſ miſer homo, & contra potius Confeſſionista Lutheranos omnes eccleſia,

Ecclesia, Græcorū, & Latinorum, & cuiuscūq; lingue Christianæ anathematisant, & eorum communionem vitant, iuxta illud Apostoli sumptum ex propheta Esaiā 52. & Deut. 13. & 19. auferte malum ex vobis ipsis, & cum aliter corrigere non possunt, ignes & gladios magistratus seculares expediunt, quomodo audes dicere, iam pridem spiritum Dei, & verbum eius, id est, fidem ab Ecclesia Romana discesisse? paulo antè dixisti, nō tantum argumentis, sed ipso sensu hoc deprehendi. Amabo, quo sensu? auditus, an oculorum? an viroq;? quos testes habes, qui audierūt? aut viderunt? produc eos, modo ne de domo tua producas, quia vetat Paulus iuricons. testes, inquit, eos, quos accusator de domo sua produxit, interrogari non placuit. Contra verò, vos à fide defecisse, ex quo pollutio Lutheri non super vniuersam terram, sicut ait Propheta Hierem. de alijs similibus, sed in vniuersam prope Germaniam egressa est, vos omnes testes esse potestis, cum quibus nulle ecclesie extra Germaniam communionem habent, & qui nusquam extra eam tui estis, nisi in speluncis, & in eis raro, & paulisper, dum quis olfaciat, & detegat. Rursus interrogabo te, cum in euangelio Luca legis dictum Apostolis, Simon ecce Satanas expetiuit vos, vt cribraret sicut triticum, (tentauit enim Satanas sanctos Apostolos, vt efflueret spiritus Dei, & verbum eius ex corde eorum instar tritici per cribrum perforatum effluentis, à quo dehortatur Apostolus, cum ait in epiſt. ad Heb. propterea abundantiùs oportet nos obseruare ea, quæ audiimus, ne quādo persuasus) sed ego inquit, rogavi pro te, ne deficiat fides tua; & tu aliquando conuersus confirma fratres tuos, putas ne ex auditum esse Dominum, cum hoc rogavi patrem, an non? credo, ex auditum fuisse respondebis, ne blasphemus in vnum spiritum patris & filij videaris. Deinde, si te rursus interrogem, an pro Petro tantum rogasse putes, ne fides eius deficeret, an etiam pro ecclesia? & hoc etiam dabis, quātum suspicor, ne videaris dubitare, vtrum fides Ecclesia possit deficere, cum Dominus in hac Esaiā prophetia, de qua disputamus, planè promittat, nunquā in ecclesia cessaturā esse confessionem fidei: sic enim ait, ne sine auctore loquar, B. Cyrillus in commentarijs huius propheta. Præterea si queram à te, cum hic dixit Dominus, & tu aliquando conuersus supplexor, id est, firma fratres tuos, putas nomine fratrum ecclesiam significasse? nec hoc negabis, ne tam imperitus esse videaris, vt ignores, sic scripturam, & sanctos appellare solere, & apud Cyprianum, quem tu legis, frequens esse nomen fraternitatis pro ecclesia, & totam fraternitatem pro tota ecclesia crebrò dicere consueuisse. Igitur rogavi pro Petro ne deficeret fides eius, & simul pro fraternitate, id est, ecclesia, quam firmare scilicet in fide iussit Petro tāquam petra super quam voluit Christus Ecclesiam edificare. Cum enim dicit Dominus rogasse pro Petro, ne deficiat fides eius, & continuò iubet ei firmare fratres suos, an non satis declarat, idcirco rogasse

Quomodo ipsi Proteſtantes testes esse possunt nullas Ecclesias per cūctum orbem cum eis communicare, ex quo efficitur ipsos à fide defecisse; aut defecisse fidem Ecclesie Catholicæ contra scripturam, & Dei veritatem. Ecce Satanas expetiuit vos, vt cribraret sicut triticum, &c. Cum Dominus pro Petro rogauit, ne fides eius deficeret, etiam pro Ecclesia rogasse. Cum Dominus dixit Petro, & tu aliquando conuersus firma fratres tuos, totā Ecclesiam, quæ tota fraternitas à Cyprianus vocari solet, intellexisse

Quomodo qui negat voluisse Dominum confulere Ecclesiam suam usque ad consummationem seculi, cum rogauit pro Petro, ne deficeret fides eius, & eidem praecepit, ut aliquid quando conuenerit fraternitatem, id est, ecclesiam firmaret scilicet in fide, Dominum faciat aut inuidum, aut insipientem, aut infirmum facere videaris. Rogauit igitur in Petro pro successore Petri, & eidem in Petro iussit firmare fraternitatem Ecclesiae Catholicae pro qua simul rogauit, ne deficeret fides eius, siquidem ob eam causam rogauit pro Petro, ut dixi, ne deficeret fides eius, ut in fide ecclesiam tanquam petra à Christo posita, firmaret, simul igitur rogauit pro ecclesia, ne deficeret fides eius, alioqui quomodo Petrus, & in eo successor eius, ut Dominus iubebat, ecclesiam in fide firmare instar petrae poterat, nisi ecclesia cum Petro, & successore eius fide staret? Blasphemus igitur est Antonius Sadeel in Deum patrem, & in filium eius, & in vtriusque spiritum, cum ait, iam pridem spiritum Dei, & verbum eius, id est, fidem à successionem Pontificum Romanorum discessisse. Fides enim, quia charisma spiritus Dei est, spiritus secundum idioma scripturae dici consuevit, sicut Apostolus in epistola ad Corinthios. 2. habentes autem, inquit, eundem spiritum fidei, sicut scriptum est, Credidi propter quod locutus sum, & nos credimus, propter quod & loquitur. hunc spiritum fidei vocasti tu spiritum Dei, siquidem statim adiunxisti, & verbum eius. fides enim, sicut idem Apostolus ad Romanos c. 10. scripsit, ex auditu est, auditus autem per verbum Dei, ergo fides per verbum Dei. Sed quia tu ad probandum istum discessum, quem dicis, spiritus fidei, & verbi Dei à Pontificibus ecclesiae Romanae, nihil eorum, quae ad ministerium episcopatus pertinet, praestare: Interrogabo te, putas ne pertinere ad ministerium episcopatus Romani Pontificis facere, quod ei Dominus in primis facere iussit? Quis hoc nisi amens negare potest? ergo firmare in fide fraternitatem vniuersae Ecclesiae, quod Petro primū iussit, & in eo successoribus, ad ministerium cathedrae Petri, id est, Episcopatus Romani Pontificis pertinet: vtrum verò hoc praestet, tu, qui discipulus Lutheri es, qui nomen, & disciplinam tibi dedit, & primus nostra aetate in Germania à cathedra Petri discessit, non es interrogandus testis, sed omnes mundi ecclesia, quae cum synagogis Lutheranis, non habent communionem, ex quo tempore à Leone X. anathematizatus est ipse cum sua haeresi, & omnibus sectatoribus. An non est firmare Pontificem in fide Ecclesiam Catholicam, haereses & eorum auctores anathematizare? concilia de dogmatibus fidei, vniuersae ecclesiae ad ministerium successoris B. Petri pertineat, & quomodo hoc in primis praestet, quod ei in primis in Petro, cui successit, iussit.

Quomodo Antonius Sadeel blasphemus sit in Deum patrem, & filium, & vtriusque spiritum, cum ait iam pridem spiritum Dei, & verbum eius à successionem Pontificum Romanorum discessisse. Quomodo firmare fraternitatem vniuersae ecclesiae ad ministerium successoris B. Petri pertineat, & quomodo hoc in primis praestet, quod ei in primis in Petro, cui successit, iussit.

fidei, & rebus religionis habita, auctoritate sua roburare? à patriarchis electis, quas synodicas de fide sua appellare, & ad Pontificem Romanum mittere olim consueverunt, requirere? Episcoporum electionem producta ab eis, & approbata fidei confessione, ratam habere? & consecrandi eos auctoritatem tribuere? si enim per successionem Episcoporum, doctrina Apostolorum, quam episcopis, quos dum viuerent, ordinarunt, tradiderunt, Ecclesie Catholica traditur, ut paulò antè Apostolica constitutio in lib. Clem. VII. & B. Irenaeus eam sequutus atebant. Igitur qui eos mittit, id est, cuius auctoritate dicitur ab Episcopo, qui per impositionem manuum presbyterij, id est, cum alijs Episcopis eum ordinat, vade, predica populo tibi commissio, is profecto ecclesiam in fide firmat. Quomodo enim, inquit, Apost. audient sine predicante? aut quomodo predicabunt, nisi mittantur. In Ecclesia igitur Catholica patriarchae, qui sunt maiores, mittunt Archiepiscopos sibi subiectos, quos ordinant, Archiepiscopi episcopos sua provinciae Episcopi presbyteros sua parociae; presbyteri enim sunt adiutores Episcopi in ministerio verbi secundum Apostolicam constitutionem, & traditionem. Si quare à te Antoni, à quo mittuntur vestri ministri, siue superintendentes? quos nouo vocabulo, ut rem nouam decebat, conuenienter appellastis: à magistratu dices, quia ibi Episcopos dicere non potes, ubi sacerdotium extinctum est. Quis vnquam audiuit ministros verbi, manu laica ordinatorum? à vobis igitur, à vobis spiritus Dei, & verbum eius discessit, ex quo coeperunt predicare, qui non sunt missi, id est, ex quo Episcoporum successionem habere desinistis. Horum enim fidem explorat, & firmat in cathedra Petri episcopus Romanus, sicut in B. Petro iussit ei Dominus, & ipsi aut per se predicant verbum, si possunt, quod faciunt infiniti; & si qui non possunt, (sunt enim diuisiones gratiarum, sicut sunt diuisiones ministrationum, & non omnibus datur sermo sapientiae, sicut Apost. ait, aut sermo scientiae) possunt alios mittere, sicut Apostolus ad Timot. scripsit, cum ait, & quae audisti à me per multos testes, hac commenda fidelibus hominibus, qui idonei erunt & alios docere. Rursus interrogabo te de Ecclesijs non paucis, neq. paruis, quae in vtraq. Germania fidem Ecclesiae Romanae tenent, et Episcoporum successionem: putas ne sic eas hodie credere, sicut ab initio cum primum eis euangelium predicatum est? an non? Si enim respondeas, non sic credere, sicut ab initio, necesse est dicas, quando, & quo auctore veram euangelij predicationem reliquerunt, ne mentiri, & tergiuersari videaris: quod si nescis, nec vnquam audisti, neque scire, aut probare potes, relinquatur, ut vel spiritus Dei, & verbum eius nunquam ab eis discesserit: vel nunquam in eis fuerit. Vtrum nobis dabis? Si enim nunquam discessit, nec ab ecclesia Romana, cuius fidem profitentur, & cui obediunt, vnquam discessit; si nunquam fuit, nec in Ecclesia Romana vnquam fuit. Quomodo igitur dicis iam pridem discessisse? aut dic quando, &

Quae sint, quae ad firmandum fratrum ecclesiae praecipue spectent.

Quomodo ecclesiam in fide firmat, cuius auctoritate Episcopi, quibus commissa sunt ecclesiae, ordinantur.

Quomodo spiritus Dei & verbum eius verè à Protestantibus discessit ex quo coeperunt predicare apud eos, qui non erant missi. De ministerio verbi in ecclesia Romana.

Quomodo ab Ecclesijs, quae in Germania fidem Ecclesiae Romanae tenent, vel nunquam spiritus Dei, & verbum eius discessit, vel nunquam in eis fuit, & quid inde sequatur.

Quomodo
miser Anto-
nius mife-
ros Con-
fessionistas
decipit.
Qualis Lu-
therus Fro-
testantium
Euangelista.

de, & à quo Pontifice primum discessit? & quare? & deinde numerat aliquos in
falsa successione, sicut Pontifices in vera successione vsque ad sua tempora Ire-
næus, Optatus Mileuitanus, Augustinus, & alij numerarunt. Si hoc facere non
potes, cur miser miseros Confessionistas decipis, verius dicam illudis? à vobis
igitur, dicam iterum, à vobis spiritus Dei, & verbum discessit ante annos vix
LX. auctore Martino Lutero haresiarcha, monacho apostata, sacrilego, &
incestis nuptijs virginis sacra Catharina de Boreis commaculato, & polluto,
cùm semper ante superioribus sæculis, quod ab initio à vestris patribus, &
maioribus auditum fuerat, in eis, sicut Ioannes Apostolus in epistola sua prae-
cipit, permanisset. Sed pergamus ad reliqua quæ sequuntur. Præterea, inquit,
videndum est, quinam sint ij, quibuscum sanctissimum hoc fœ-
dus contractum est. Qui redeunt, inquit Esaias, à transgressionibus,
& Paulus interpret Esaiæ, hoc, inquit, à me fœdus, cum abstulero
peccata eorum. Et id Hieronymum in eam sententiam impulit,
vt de solis electis hunc locum intelligat: quod si verum est, vt est
verissimum, errat Turrianus παρὰ τὸ ἐπ' ὀνόματι, cùm ex ea pro-
missione, quæ ad Catholicam electorum Ecclesiam pertinet, ar-
gumentatur ad visibilem, localem, personalem, & cōtinuam Eccle-
siarum successionem; quid dico Ecclesiarum, imò vnus Ecclesiæ
Romanæ, dum vnus vrbis mœnibus (quicquid tandē prætexat)
Ecclesiam Catholicam circumscribit. Hic & Paulum & Hierony-
mum corrupisti, & deprauasti. Paulus interpret Esaiæ, non dixit, hoc à me fœ-
dus, sed hoc à me testamentum: testamentum enim significat διαθήκη.

Quomodo
Antonius
ausus est ci-
rans Paulū,
Paulū cor-
rigere quod
Hieron. nō
est ausus.

Cur
igitur ausus es tu corrigere Paulum, Paulum citans? quid non audebis, qui hoc
ausus? neque te excusabis auctoritate, aut exemplo Hieronymi. Hieronymus
enim etsi ex Hebræo vertit fœdus, nō tamen ausus est, vt tu, Paulum corrigere,
neq; ipsos LXX. Nouum igitur testamentum promittitur hic, & cessatio vni-
us, vt omnes patres notarunt. Nam si ipsis iudæis conuersis à peccatis suis hoc
nouum futurum est testamentum, id est, si ille recipiendus, qui veniet ex Sion
redemptor, & eius doctrina, quis non videt, non futurum locum veteri testa-

Quæ conti-
net nouū
testamentū
Locus Esaiæ
spiritus me-
us, qui est
in te, & c.
collatus cū
loco Deut.
& Euange-
lio.

mento? Promittitur igitur hic nouum testamentum, quod aduentum Chri-
sti continet, & redemptionem eius, & adoptionem filiorum per spiritum
eius, ac remissionem peccatorum, & doctrinam, ac ministros noui testa-
menti, Apostolos, & eorum successores. His enim Christus, de quo scriptum
est, requiescet super eum spiritus Dei, eundem spiritum impertiuit, sicut Domi-
nus eis dixit, accipite spiritum sanctum, quorum remiseritis peccata, & c. vt ipsi
alijs ministerio suo impartirēt, sicut Procopius Gazæus in commentarijs huius
propheta ait. sunt itaq; verba patris ad filium, spiritus meus, qui est in te, et quæ
sequuntur.

sequuntur, ut idem auctor, & alij patres aiunt. Hac ipsa Prophetia eisdem verbis, etsi non totidem, est in Deuteronomio capite decimooctavo, ut beatus quoque Cyrillus observauit, cum ait, prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum similem tui; & ponam verba mea in ore eius, loqueturque ad eos omnia, quae praecepero illi, &c. & Dominus in euangelio Ioannis cap. 17. verba mea, inquit, quae dedisti mihi, dedi eis; & ipsi acceperunt. Hac omnia summam complexus est Dominus, cum Apostoli suis dixit ascensurus in caelum, ego vobiscum sum usque ad consummationem saeculi, manet enim hic in Ecclesia visibili cum Apostolo usque ad consummationem saeculi, quatenus verba, quae pater posuit in ore Christi, quae sunt nouum testamentum, quod est virtus Christi in salutem omni credenti, & spiritus Christi ad praedicandum, ad ligandum, & soluendum, ad consecrandum, ad ordinandum, in apostoli manet per vicariam ordinationem successorum, quia Apostoli morte prohibiti sunt permanere, sicut Apostolus de veteribus sacerdotibus loquitur. videndum est nunc utrum hoc nouum testamentum promissum fuerit hic Ecclesiae electorum, an omnibus credentibus? ac quis dubitat, quin eis promissum sit, quibus traditum est? traditum verò est omnibus, credere, & poenitentiam agere volentibus, licet multi eorum non permaneant usque ad finem; illis ergo omnibus promissum est. Hoc etiam dicit beatus Hieronymus, cuius tu testimonium contra te citasti, sic enim ait in eodem capite Esaie, ac ne putemus omnem redimi Sion, & eam de sceleribus liberari, quae Domini sanguine cruentata est, significanter adiunxit, his qui redeunt ab iniquitate, si voluerint agere poenitentiam, in quibus oratio Domini compleatur: Pater ignosce eis, quod enim faciunt, nesciunt. Haec Hieronymus. Videamus nunc, quod tu contrate, ut dixi, ex Hieronymo citasti. Haec, inquit, idcirco latius prosequuti sumus, ut quicquid repromissionum & legimus, & lecturi sumus, ad Sion, & ad Hierusalem, non generaliter ad omnes Iudeos, sed specialiter ad eos dici intelligamus, qui in Apostolis, & per Apostolos electi sunt ex Israel. Haec Hieronymus. Si hic locus cum superiore conuenit, ut quidem conuenit, necesse est, ut electos vocet hic Hieronymus, non tantum electos ad gloriam, ut tu putasti, quos oportet perseuerare usque ad finem, ut salui fiant, sicut Dominus dixit, sed eos etiam, qui vocati sunt ad credendum, & agendum poenitentiam, licet non perseuerent, sed à gratia excidant. Quae vocatio cum sancta sit, & celestis, credere enim charisma est, nemo potest fieri particeps eius, nisi à Domino eligatur ad eam gratiam. Sic Apostolus cum ad Hebraeos credentes scripsit, inquit, unde fratres sancti vocationis celestis participes, eam vocationem intellexit, quam beatus Petrus praecipit certam facere per opera bona, quod non omnibus vocatis contingit,

Quomodo manet in Apostolis usque ad consummationem saeculi nouum testamentum, quod pater posuit in ore filij, manet scilicet per vicariam ordinationem Episcoporum, qui sunt Apostolorum successores. Quibus promissum & traditum sit nouum testamentum electis ne tantum, an alijs etiam? Quomodo Antonius Hieronymus contra se citauit. Quomodo non intellexit Antonius quos non vocauit hoc loco Hieronymus electos.

Quomodo
scriptura
sanctæ repu-
gnat qui di-
cit promif-
sionē noui
testamenti
in hoc loco
Esaia ad ec-
clesiam inui-
sibilem elec-
torum per-
tinere.

sed electis ad gloriā salū igitur est, & scriptura sancta repugnat, quod ais, hanc promissionem noui testamenti ad Ecclesiam inuisibilem electorum pertinere, siquidem promissio sit ijs omnibus, qui ab iniquitate redire vellent: redire autem ab iniquitate secundum testamentum quod promittitur, non poterant, neq. possunt sine baptismo sacramento visibili; ergo visibilis est ecclesia, cui promittitur, quæ ex baptizatis, & ecclesiæ obediētibz congregatur. Ex quibus, qui fiduciam, & gloriā spēs vsque ad finem firmam, sicut Apost. ad Hebræos scripsit, retinēt, electi sunt, quos solus Deus sci. ipse enim nouit, qui sunt sui, sicut idem Apost. ad Timoth. scripsit: qui verō nō retinent, reprobī: interim tamen virosq. tanquam vnum corpus ex reprobis & electis, societate vitæ, nō sanctitate mixtum propter communionem visibilem sacramentorum haberi voluit Christus, secundum scripturam suam, vt ante auctore August. dixi.

Iusta repro-
batio fidem
Dei nō eua-
cuat.

Quomodo
Antonius,
mendacem
facit Deum,
qui impie-
tatis sue pœ-
nas dabit.

Desine igitur miser Antoni, desine decipere miseros Confessionistas, desine suadere eis hanc in Esaia noui testamenti promissionem electis tantum factam esse, quod tu fallaciter testimonio Hieronymi probare voluisti, quasi verō incōstantia, & leuitas eorum, qui semel crediderunt euangelium, & penitentiam egerunt, & in mortem Christi baptizati sunt, licet fidem vsq. ad finem firmā nō seruauerint, beneficium Dei promissum non acceperint, quia frustra acceperunt. Non ita est, absit iusta reprobatio fidem Dei, & benignitatē eius, nec euacuauit, vt Apost. de Iudeis dicit; neq. deteriore, aut minorem reddidit. si enim de Iudeis, qui non crediderunt, Apostolus dixit, Quid enim si quidam eorum nō crediderunt, nunquid incredulitas eorum, fidem Dei euacuauit? absit, inquit; est autem Deus verax: quanto magis hoc dici debet de ijs, qui crediderunt, licet gratiæ Dei ipsi defuerunt, sicut Apostolus in epist. ad Hebr. scripsit, hortans ne quis desit gratiæ Dei, nunquid, dicam iterum, reprobatio iusta istorum fidem Dei euacuauit? absit, est autem Deus verax. Tu igitur mendacem facis Deum, qui, quod promissit credere volentibus, quia qui crediderunt, non permāserunt in fide, sed reprobi facti sunt, hanc in Esaia promissionem electis tantum & non reprobis factā esse impie asseueras. Sed non effugies iudicij diuini seueritatem, dabis pœnas impietatis tuæ. Prosequamur reliquas cauillationes. Ac ne quis promissionem hanc restringat ad visibilem Ecclesiæ faciem, re- clamat ipsum vocabulum Spiritus ab Esaia vsurpatum. si enim ille: spiritus meus, qui est in te, & verba mea, quæ posui in ore tuo, nunquam discedent ab ore tuo, &c. coniūgit efficaciam spiritus S. cum verbo Dei in hac promissione. Quæro igitur abs te Turriane, num hypocritæ & improbi, licet audiant verbum Dei, & externæ prædicationi intersint, fruantur hac præclara promissione, & spiritus sancti virtutem internam perferant? quod si negas, effici-

efficitur, hanc Esaie prophetiam non esse externa facie definiendam. imò ipsum vocabulum spiritus, & vocabulum oris ab Esaia in hac promissione usurpatum, interpretationi tuae impia reclamant testimonio omnium, quae subter calum sunt ecclesiarum Catholicarum. In omnibus enim ecclesiis auditur ex ore episcoporum, cum episcopum ordinat, accipe spiritum sanctum, quorum remiseris peccata, &c. illi enim ipsis verbis, quibus Dominus Iesus spiritum S. Apostolis dedit, eundem spiritum idem Apostoli ijs, quos ordinarunt, tanquam ministri cum impositione manuum impertierunt: & illi alijs, & deinceps usque ad nos per successionem Episcoporum, qui sanctis Apostolis vicaria ordinatione, ut ait B. Cyprianus, succedunt, licet tu hoc etiam, ut impietatem Lutheri Doctoris tui superes, negas. Hac igitur verba cum ex ore Episcoporum audiuntur, ex Christi ore spiritualiter audiuntur: quia ipse *ἐνεργῶς* & *ὡς θεοῦ*, id est, efficienter, & tanquam potestatem habens, spiritum sanctum tribuit: Apostoli vero *ὡς πρῶτοι* & ut ita dicam, ministerialiter. Cum ergo dicitur in hac novi testamenti promissione, Verba mea, quae posui in ore tuo, non discedet ab ore tuo, & ab ore seminis tui, & ab ore seminis seminis tui, dicit Dominus & nunc & in seculum: amabo te, loquitur de ore, quod loquitur & videtur, sicut cum Dominus per Prophetam loquitur, & scriptura dicit, os Domini locutum est: non credo negabis, ne ministros novi testamenti invisibiles facere videaris, ut angelos: immò multo excellentius loquitur visibili ore ministrorum novi testamenti tanquam per membra sua; quia ipse Dominus Iesus carni, & sanguini communicavit similiter, ut ministri; multo excellentius dico, quam ore ministrorum veteris testamenti loquebatur. Si igitur ministri spiritus Dei, & verborum eius visibiles sunt, sunt igitur visibiles, quibus ministratur spiritus, & verba, quae hic promittuntur. cum enim ista, etsi spiritualia sunt, *ὡς θεοῦ*, id est, sensiliter ministrantur, necesse est, ut aspectabiles sint, & sub sensum cadentes, quibus ministrantur. Igitur quibus hic spiritus, & haec verba, & eorum ministratio promittuntur, non sunt ecclesia invisibilis, sed visibilis, si quidem ijs promittuntur, quibus ministrantur. Quod autem argumentaris, non esse hanc prophetiam definiendam externa ecclesia facie, i. non pertinere ad ecclesiam visibilem, sic enim tu intelligis: quia hypocritae, inquis, & improbi, licet audiant verbum Dei, & externa praedicationi intersint, non fruuntur hac praecleara promissione: & spiritus sancti virtutem interioriorem non persentiunt. An quia fructum ex euangelio non percipiunt hypocritae, idcirco non pertinet ad eos euangelium? quomodo igitur iudicandi sunt, sicut Apostolus ait, secundum euangelium in die, cum iudicabit Dominus occulta hominum? Si cor hypocritae in quo iuxta parabolam euangelij semen, quod est verbum Dei, seminatur, esset natura sua lapideum, aut spinosum, aut

non

Quomodo
Antonius
impietatem
Lutheri su-
perat, cum
Episcopos
negat suc-
cessores esse
apostolorum.
Cum verba
novi testa-
menti ex ore
sensibili epi-
scoporum au-
diuntur, ex
ore Christi
spirituali-
ter audian-
tur.

Quomodo
promissio
novi testa-
menti non
est facta per
Prophetam
à Deo eccle-
siae invisibi-
li, sed visi-
bili.

Quomodo
si ministri
spiritus Dei
& verbi eius
sunt visibi-
les, necesse
est, ut quibus
haec mini-
strantur, vi-
sibiles sint.

Quam sit
absurdum &
scripturae
sanctae repug-
nans, quod
ait Antonius

non perti-
nere ad Eu-
angelium
in prophe-
tia Esaie
promissum
hypocritas.

non intelligens, non malè diceretur, non pertinere verbum Dei ad hypocritas, sed ad terram bonam, id est, ad eos qui audiunt, & intelligunt, & fructum as-ferunt, cum verò non sit tale nisi sponte sua, & ut ferret fructum, semen verbi Dei in eo seminatum est, sequitur ad eum pertinere hanc noui testamenti pro-missionem. Deinde si hypocritas vocas, qui hypocrite reperiuntur, cum ex hac vita recedunt, qui sunt reprobi, docui paulò antè ad reprobos etiam pertinere nouum testamentum, siquidem ipsis etiam traditum fuit, & ei crediderunt, & secundum eum iudicandi sunt. Sed quid de eis dices, quandiu fuerunt non hy-pocrita, sed probi, & iusti, & Deum timentes, & qui, ut tu dicis, praelara pro-missione fruebantur, & virtutem spiritus sancti interiorem sentiebant? an dubitabis reperiri tales, qui cum diu stetissent, tandem ceciderunt? qui stat, in-quit Apostolus, videat ne cadat. Si te interrogem, vnde illis illa spiritus sancti virtus interior, quam sentiebant, dum stabant? sanè quidem respondebis, si tibi constes, ex promissione ista praelara spiritus sancti, & verbi Dei; ita fiet, ut des hanc prophetiam pertinere, & non pertinere ad huiusmodi hypocritas.

Quomodo
auctore An-
tonio pro-
phetia Esaie
ad hypocri-
tas pertinet
& non per-
tinet.

Quam ple-
na absurdi-
tatibus sit
cæca & hæ-
retica opina-
tio Antonij
de Ecclesia
inuisibili,

Similiter pertinere, & nō pertinere ad electos, siquidem cōtingere solet, ut qui electi sunt, id est, qui ad extremū in domino moriuntur, dum in vivis fuerunt, diu, multumq; se ad peccandum dedissent. Vide quantis absurditatibus plena est ista tua de Ecclesia inuisibili electorum cæca, & heretica opinatio, ecclesia enim electorum, ut sapius dicā, ecclesia visibilis est, quia est vna Ecclesia com-munis omnium & reproborum, & electorum, in qua qui sint electi, & qui re-probi, solus Deus nouit.

CAPVT III.

Rgumentaris deinde, interrumpi potuisse, & interrumpam esse in captiuitate Babylonica, & postea in Machabæis ex tribu Leui, continuam & visibilem successi-
sionem sceptri in tribu Iuda promissam in prophetia
Iacob de non discessuro sceptro ex tribu Iuda, donec veniret ex-
pectatio gentium, id est, Christus, & tamen semper fuisse veram
prophetiam Iacob, simili, inquis, ratione, licet ad tempus interrump-
pta fuerit ordinaria, visibilis, & legitima pastorum successio, sem-
per tamen hanc Esaie prophetiam verissimam permanisse. Aut
Deum hic facis mendacem, aut te. Sit optio, vtrum malis, credo eliges cum apo-
stolo, ut sit Deus verax; omnis autem homo mendax. Dicus semper veram fuisse
prophetiam Iacob, quæ affirmat nunquam discessurum principatum à tribu Iu-
da, ergo nunquam discessit, & Deus verax est, & tu mendax; aut si discessit, &
tu verum dicis, Deum facis mendacem. Tu verò, ut probes, interruptam esse suc-
cessionem

Quomodo
Antonius
zurlus facit
Deū menda-
cē; aut ipse
Antonius
metitur, ut
sit Deus ve-
rax.